Geldrop-Mierlo

samen veilig

Integraal Veiligheidsplan 2023 - 2026

Gemeente Geldrop-Mierlo
Februari 2023

INHOUD
Integraal veiligheidsplan 2023 - 2026

1. INLEIDING 3
1.1. Reikwijdte 4
1.1.1. Linken met ander beleid 4
1.1.2. Programma Leefbaarheid en Veiligheid 4
1.2. Terugblik integraal veiligheidsbeleid 2019 - 2022 5
1.2.1. Veiligheidsanalyse 2019 - eerste helft 2022 5
1.2.2. Rapportage leefbaarheid en veiligheid, resultaten Veiligheidsmonitor 2021 5
1.2.3. Trends en ontwikkelingen 6

2. RANDVOORWAARDEN/UITGANGSPUNTEN 7
2.1. Samenwerken aan veiligheid 7
2.2. Informatiegestuurd werken 7
2.3. Balans tussen preventie en repressie 8
2.4. Een effectieve aanpak betekent vooral een gerichte aanpak 8
2.5. Flexibiliteit 9
2.6. Monitoring en sturing 9

3. PRIORITEITEN 10
3.1. (Sub)regionale prioriteiten 10
3.1.1. Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2023 - 2026 10
3.1.2. Prioriteiten basisteam Dommelstroom 2023 - 2026 11
3.2. Lokale prioriteiten 13
3.3. Rode draad: jeugd en veiligheid 14
3.4. Prioriteit: zorg en veiligheid 15
3.5. Prioriteit: digitale veiligheid 21
3.6. Prioriteit: ondermijning 23

1. INLEIDING

Veiligheid is een basisvoorwaarde om ergens fijn en prettig te kunnen wonen, werken of verblijven. Onze ambitie is dan ook dat de inwoners van onze gemeente zich prettig en veilig voelen in hun eigen leefomgeving. We werken samen met onze inwoners en partners aan een veilig Geldrop-Mierlo waarin zo min mogelijk sprake is van overlast en criminaliteit. Geldrop-Mierlo moet niet alleen veilig zijn, mensen moet zich er ook veilig, welkom en vrij voelen.

De gemeente voert de regie op het veiligheidsbeleid en werkt hierbij samen met partners zoals politie, Openbaar Ministerie (OM), Taskforce-RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) Brabant-Zeeland, de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, Belastingdienst, zorginstellingen, woningcorporaties, inwoners en ondernemers. In afstemming met de partners worden de juiste interventies uitgevoerd, om samen met elkaar de veiligheid in onze gemeente te verbeteren.

Voor een goede sturing en coördinatie op het complexe veiligheidsterrein wordt er iedere vier jaar door de gemeente veiligheidsbeleid opgesteld. Naast dat dit een wettelijke vereiste is op grond van de Politiewet, is het nodig om in een veranderende wereld de koers elke vier jaar te herijken. Nieuwe ontwikkelingen in de samenleving vragen namelijk om nieuwe overwegingen, verschuivingen in prioriteiten en andere werkwijzen.

Het integraal veiligheidsplan (kortweg: IVP) is een strategisch beleidsdocument dat de gemeente gebruikt om te sturen op het lokale integrale veiligheidsbeleid. Het IVP geeft samenhang, markeert prioriteiten, benoemt ambities en uitgangspunten, legt een basis voor lokale en bovenlokale samenwerking en biedt aanknopingspunten voor monitoring, bijsturing en verantwoording. Tevens wordt op hoofdlijnen beschreven welke inspanningen en acties reeds worden ondernomen en nog nodig zijn om onze ambities te realiseren.

Het voorliggende IVP bouwt voort op de kadernota Integrale Veiligheid 2019 - 2022 en kan worden gezien als een uitvoeringsplan voor het taakveld (sociale) veiligheid binnen het programma Leefbaarheid en Veiligheid uit de Strategie 2023 - 2026.

1.1 Reikwijdte

Veiligheid is een breed begrip waardoor het goed is om het taakveld veiligheid voor de reikwijdte van dit plan af te bakenen.

Het beleidsterrein veiligheid bestaat uit twee hoofdcomponenten: sociale veiligheid en fysieke veiligheid. In de afgelopen jaren wordt steeds vaker als derde hoofdcomponent digitale veiligheid genoemd. Dit plan richt zich hoofdzakelijk op sociale veiligheid, digitale veiligheid is als prioriteit opgenomen.

Voor de onderwerpen die vallen onder de fysieke veiligheid wordt relevante wetgeving geïmplementeerd en beleid vastgesteld door onder andere de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. De Veiligheidsregio is de netwerkpartner voor rampenbestrijding, crisisbeheersing en brandweerzorg.

**Sociale veiligheid: mate waarin mensen beschermd zijn, zich beschermd voelen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt van de kant van menselijk handelen.
Aanpak is gericht op mensen, op de verbinding zorg en veiligheid en het vergroten van de sociale cohesie om zo overlast en criminaliteit te voorkomen en te zorgen voor een veilige en leefbare omgeving.**

**Fysieke veiligheid: mate waarin mensen beschermd zijn, zich beschermd voelen tegen gevaar dat niet veroorzaakt wordt door menselijk handelen.
Aanpak is gericht op de (inrichting van de) omgeving. Denk hierbij aan brandveiligheid, verkeersveiligheid, evenementenveiligheid, externe veiligheid, milieuveiligheid en rampen-bestrijding en crisisbeheersing.**

1.1.1 Linken met ander beleid

Het integraal aanvliegen van veiligheid is bedoeld om veiligheidsproblemen binnen de gemeente in samenhang met zowel in – als externe partners op te pakken. Vanuit het taakveld Veiligheid wordt regie gevoerd op het veiligheidsbeleid door nieuwe ontwikkelingen en beleid samen met in- en externe partners vorm te geven en te stimuleren dat dit in beleid wordt verankerd.

Dat geldt zowel voor beleid m.b.t. sociale als fysieke veiligheid. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een goede en veilige inrichting van de openbare ruimte of aan het zo vroeg mogelijk bieden van hulp en ondersteuning aan inwoners die dreigen af te glijden, overlast voor zichzelf of de omgeving veroorzaken of crimineel gedrag vertonen.

Veiligheid heeft hierdoor raakvlakken met nagenoeg alle andere beleidsterreinen maar is daarbij doorgaans niet leidend (facetbeleid). Denk hierbij aan leefbaarheid, toezicht en handhaving (kleine ergernissen), jeugdbeleid of aan verkeer. Daar wordt afzonderlijk beleid voor opgesteld.

1.1.2. Programma Leefbaarheid en Veiligheid

In Geldrop-Mierlo werken we met programma's, waarmee we invulling geven aan de ambities voor Geldrop-Mierlo en de opgaven die we hier uit af kunnen leiden. Eén van die programma's betreft de leefbaarheid en veiligheid. In het programma zijn in het beleidsdeel de beleidskeuzes en de doelen van gemeente Geldrop-Mierlo beschreven. Het uitvoeringsdeel bestaat uit een uitvoeringsagenda waar de concrete activiteiten gedurende de tijd staan gepland (en geprioriteerd) en een uitwerking van hoe we de participatie bij verschillende ontwikkelingen vorm willen geven.

Het IVP is een uitvloeisel hiervan, hierin geven we onze inzet aan in de periode 2023 -2026 binnen het taakveld (sociale) veiligheid. Onze ambities, opgaven en beleidskeuzes geven voeding aan het IVP en omgekeerd kan het IVP onze beleidskeuzes, onze doelen en onze uitvoeringsagenda beïnvloeden. Het IVP is daarmee een uitvoeringsplan van een deel het programma Leefbaarheid en Veiligheid.

1.2. Terugblik integraal veiligheidsbeleid 2019 – 2022

Het integraal veiligheidsbeleid 2019 - 2022 kende drie prioriteiten:

- **Samen met bewoners de veilige woon- en leefomgeving versterken.**
- **Het versterken van de verbinding tussen zorg en veiligheid.**
- **De aanpak van ondermijning/georganiseerde criminaliteit [1] versterken.**

1.2.1. Veiligheidsanalyse 2019 – eerste helft 2022.

De Veiligheidsanalyse 2019 – eerste helft 2022 bevat een terugblik op de stand van zaken in de afgelopen jaren met betrekking tot de prioriteiten die door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

Deze analyse, zoals alle actuele stukken m.b.t. het veiligheidsbeleid, is terug te vinden op de website van de gemeente onder "Veiligheidsbeleid".

1.2.2. Rapportage leefbaarheid en veiligheid, resultaten Veiligheidsmonitor 2021

In de jaren 2019 en 2021 is onder de inwoners de landelijke Veiligheidsmonitor uitgevoerd. In dit bevolkingsonderzoek wordt inwoners gevraagd naar hun mening over de woonomgeving, de leefbaarheid en de veiligheid in de gemeente en de eigen woonwijk. In de rapportage Leefbaarheid en veiligheid in Geldrop-Mierlo zijn de resultaten van de Veiligheids-monitor 2021 overzichtelijk weergegeven. De volledige rapportage en de factsheet van de rapportage leefbaarheid en veiligheid in Geldrop-Mierlo zijn terug te vinden op onze website via www.geldrop-mierlo.nl/veiligheidsbeleid.

De resultaten zijn ook uitgezet binnen de gemeentelijke organisatie zodat de verschillende organisatieonderdelen hiermee aan de slag kunnen gaan. Zo worden kleine ergernissen en de aan te pakken problemen in de woonbuurt, zoals te hard rijden, parkeerproblemen, hondenpoep, rommel op straat en overlast door buurtbewoners meegenomen in bijvoorbeeld het verkeersveiligheids- of handhavingsbeleid.

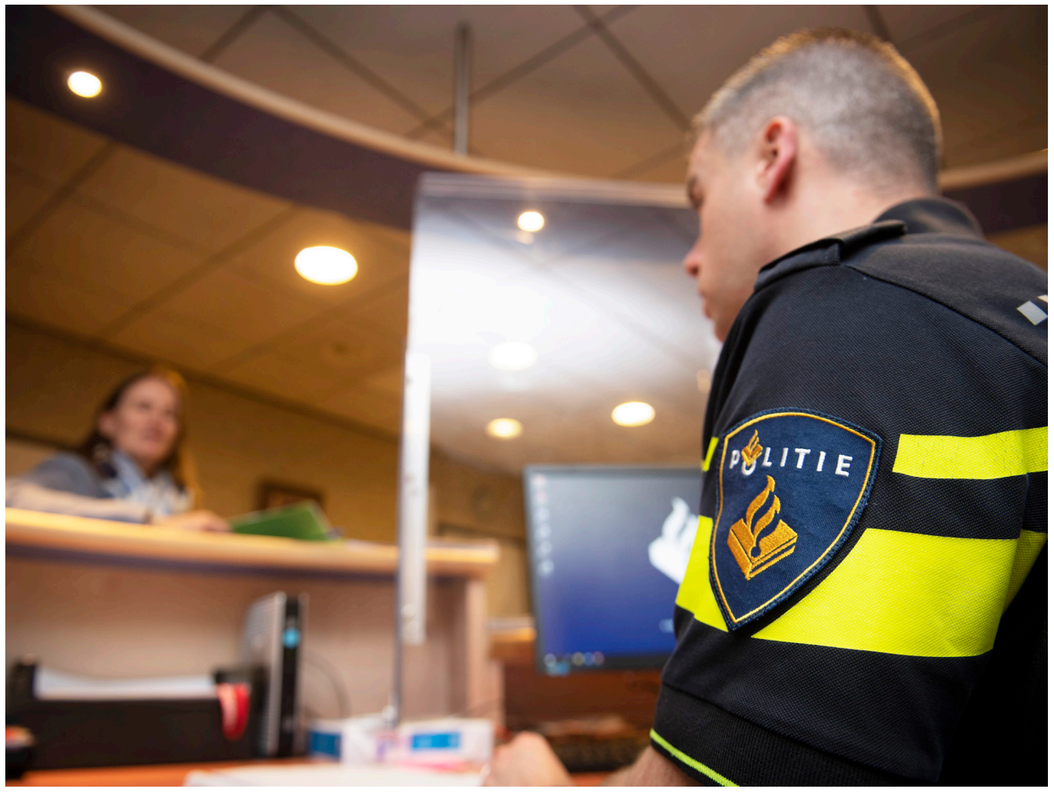

[1] *Er worden verschillende termen gebruikt voor georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. In dit stuk en op lokaal niveau gebruiken we vooral de korte term 'ondermijning'.*

1.2.3. Trends en ontwikkelingen

In de afgelopen jaren werd het werkveld veiligheid geconfronteerd met veel en steeds complexer wordende maatschappelijke opgaven. Een aantal trends en ontwikkelingen speelt ook in de komende jaren een rol in onze samenleving. Denk hierbij aan:

- De wereld na de coronapandemie:
- Maatschappelijke ontwikkelingen zoals de vergrijzing van de samenleving, toestroom van arbeidsmigranten, aandacht voor positie jongeren, kritische blik op privacy en overheid, krapte in politiecapaciteit, krapte in arbeidsmarkt,
- Politieke en bestuurlijke aandacht voor maatschappelijke thema's, zoals de sociaaleconomische situatie, klimaattransitie, internationale veiligheid, problematiek rondom vluchtelingen en asielzoekers, inclusiviteit en diversiteit.
- Kansen en bedreigingen rondom digitalisering: traditionele vormen van criminaliteit raken steeds meer verweven met digitale criminaliteit, nieuwe vormen van gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime. Maar digitalisering kan ook ondersteunend werken.
- Verharding ondermijnende criminaliteit: acceptatie drugs, flexibilisering in ondermijning.
- Daling traditionele criminaliteit en stijging van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
- Maatschappelijke en sociale onrust bedreigen de samenleving: tegenstellingen tussen verschillende bevolkingsgroepen verdiepen zich waardoor de sociale stabiliteit (en veiligheid) wordt bedreigd, afname van het vertrouwen in overheid en in instanties.
- Toename van incidenten met kwetsbare- en/of personen met onbegrepen gedrag: samenleving wordt voor steeds grotere groep mensen ingewikkeld.
- Positie jongeren staat onder druk.

2. RANDVOORWAARDEN / UITGANGSPUNTEN

2.1. Samenwerken aan veiligheid

De gemeente werkt samen met veel partners op het gebied van veiligheid.

Denk hierbij aan veiligheidspartners zoals politie, Openbaar Ministerie (OM), Taskforce-RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) Brabant-Zeeland, de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en Belastingdienst maar ook maatschappelijke partners zoals zorginstellingen en woningcorporaties. Daarnaast zijn onze inwoners en ondernemers belangrijk bij de samenwerking.

Naast de bekende veiligheidspartners stimuleren we ook deelname van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan de ontwikkeling en uitvoering van het veiligheidsbeleid. De eigen verantwoordelijkheid van de bewoners voor hun leefomgeving moet verder ontwikkeld en ondersteund worden door de gemeente. Inwoners zijn de oren en ogen op straat en spelen daarom een steeds belangrijkere rol in de aanpak van criminaliteit.

2.2. Informatiegestuurd werken

Voor het voeren van regie op het lokaal veiligheidsbeleid en het handhaven van de openbare orde en veiligheid, is een goede informatiepositie belangrijk. Zowel kwantitatief vanuit cijfers als kwalitatief vanuit signalen van partners en uit wijken.

We willen meer informatiegestuurd gaan werken en in- en externe data benutten om minder reactief en op basis van incidenten te acteren en meer te werken vanuit overzicht, trends en ontwikkelingen op basis van onze eigen informatiepositie. Zo willen we aan de voorkant van de problematiek komen. Hiermee kunnen we problemen vroegtijdig signaleren, gericht in gesprek gaan met partners en maatregelen inzetten, onderbouwde keuzes maken m.b.t prioritering en interventies en de capaciteit effectief inzetten. Bij het efficiënter en effectiever benutten, analyseren en combineren van informatie hebben we nadrukkelijk aandacht voor privacy.

2.3. Balans tussen preventie en repressie

Voor een effectief veiligheidsbeleid is het van belang dat in- en externe partners gebruik maken van de tot hun beschikking staande preventieve en repressieve middelen en mogelijkheden.

Er dient een logische opbouw en samenhang te bestaan in de combinatie van die maatregelen. We willen zo veel mogelijk criminaliteit en overlast voorkomen of beperken, daarom is actieve inzet van preventieve maatregelen van groot belang. Wanneer er toch veiligheidsproblemen ontstaan kan er voor worden gekozen om hulp en ondersteuning te bieden en/of repressief handhavend op te treden om een onveilige situatie te beëindigen en de schade zoveel mogelijk beperkt te houden. Hierbij wordt, in samenwerking met partners, zowel gebruik gemaakt van het bestuurs- als het strafrecht.

2.4. Een effectieve aanpak betekent vooral een gerichte aanpak

Persoonsgerichte aanpak

Bij concrete casuïstiek van personen met complexe problemen en personen die ernstige veiligheidsproblemen en/of ernstige overlast veroorzaken wordt samengewerkt met partners. Met behulp van een integraal plan van aanpak dat op de persoon is toegesneden maken we gebruik van (mix van) interventie(s) om te voorkomen dat (kwetsbare) mensen overlastgevend of crimineel gedrag vertonen. Vaak ervaren personen problemen op meerdere levensgebieden. De combinatie van verschillende problematiek (o.a. psychische-, verslavings- en financiële problemen) kan de druk die wordt ervaren versterken. Voor deze personen werkt het generieke aanbod aan interventies niet, of niet voldoende, waardoor er in dit soort situaties buiten de gebaande paden dient te worden getreden om tot een oplossing te komen. Dit vraagt om goede samenwerking tussen ketenpartners en daar is regie van de gemeente voor nodig. Wij proberen om voor deze casussen een sluitende aanpak te creëren, door nauwer samen te werken met ketenpartners. Zowel het sociaal- als het veiligheidsdomein hebben hier een belangrijke rol. De oplossingen voor veel problematiek op het vlak van openbare orde en veiligheid zitten namelijk in de samenwerking met zorg/sociaal domein.

Gebiedsgerichte aanpak

In Geldrop-Mierlo passen we een wijkgerichte aanpak toe: waar mogelijk worden verschillende facetten van de leefomgeving in een wijk of buurt integraal opgepakt: ontmoetingsmogelijkheden, verkeerssituaties, speelvoorzieningen, straathygiëne, etc. Veiligheid is ook één van die facetten.
Naast die wijkgerichte aanpak werken we in bepaalde gebieden met gebiedsprogramma's. Dat doen we als we in die gebieden meerdere grote ontwikkeltrajecten opstarten of hebben lopen, die we in samenhang willen aanvliegen.
Dat is bijvoorbeeld het geval voor bedrijventerrein De Spaarpot, het centrum Geldrop, het centrum Mierlo en woonwijk De Coevering. Ook in deze gebiedsprogramma's is veiligheid een facet dat integraal wordt meegenomen. De activiteiten op dit vlak komen terug in de uitvoeringsagenda's van deze gebiedsprogramma's.

Themagerichte aanpak

Er is ook een aantal thema's dat in de breedte van de gemeente speelt. In dit IVP zijn deze thema's benoemd en de activiteiten in dit kader krijgen een plek in de uitvoeringsagenda van het programma Leefbaarheid en Veiligheid. Voorbeelden zijn activiteiten voor het vergroten van bewustwording op uiteenlopende vlakken, het herkennen van signalen van radicalisering of mensenhandel en het omgaan met personen met onbegrepen gedrag.

2.5. Flexibiliteit

Veiligheid vraagt om flexibiliteit.

Ontwikkelingen gaan snel en zijn niet altijd te voorzien. De prioriteiten zijn dan ook niet in beton gegoten. Soms kunnen onvoorziene ont wikkelingen ervoor zorgen dat deze verschuiven. De coronacrisis is hier een duidelijk voorbeeld van. Het is belangrijk dat we flexibel genoeg zijn en op actuele veiligheidsvraagstukken kunnen inspelen. Dit IVP benoemt daarom hoofdthema's en algemene uitgangspunten, in plaats van strakke kaders. Hierdoor blijft voldoende ruimte om mee te kunnen bewegen met actuele ontwikkelingen en in te spelen op actualiteit of zaken die onmiddellijke aandacht vragen.

2.6. Monitoring en sturing

Er vindt monitoring en sturing plaats via het werken met programma's. Tactische en operationele sturing loopt via het programma, aan de hand van de uitvoeringsagenda en de prioritering die daarin – o.a. conform het IVP – is aangebracht. Via de bestuurlijke tussentijdse rapportage en het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van beoogde resultaten en de doelen in het programma Leefbaarheid en Veiligheid. Deze doelen komen overeen met die in de strategie van onze gemeente en de kadernota. Ontwikkelingen en cijfers ten aanzien van veiligheid worden halverwege de looptijd van dit IVP besproken in de gemeenteraad.

3. PRIORITEITEN

In dit beleidsplan wordt beschreven welke veiligheidsonderwerpen op de diverse bestuursniveaus voor de komende jaren zijn geprioriteerd.

De prioriteiten vloeien voort uit onze veiligheidssituatie waarbij we kijken naar de problematiek, de aanpak, trends, ontwikkelingen en de toekomst. Ze zijn tot stand gekomen door de samenwerking met interne en externe partners. Veel van de landelijke en (sub)regionale veiligheidsonderwerpen spelen ook in Geldrop-Mierlo en hebben ook op lokaal niveau extra aandacht nodig qua inzet en capaciteit. Dit wil echter niet zeggen dat er geen oog is voor overige veiligheidsthema's.

3.1. (Sub)regionale prioriteiten

Iedere 4 jaar doorloopt het veiligheidsbeleid een cyclus waarbij op zowel landelijk, regionaal, basisteam als lokaal niveau beleidsplannen worden opgesteld. Al deze plannen samen vormen voor de komende 4 jaar het kader voor de gezamenlijke veiligheidsaanpak.

3.1.1. Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2023 - 2026

In het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2023 - 2026 zijn regionaal strategische thema's benoemd voor de aanpak van die veiligheidsproblemen die vooral effectief te bestrijden zijn door intensieve regionale samenwerking tussen de 32 regiogemeenten, het Openbaar Ministerie en de politie. Als regionale strategische thema's zijn genoemd:

- Zorg en Veiligheid
- Digitale Veiligheid
- Maatschappelijke onrust
- Ondermijning
- Mensenhandel

3.1.2. Prioriteiten basisteam Dommelstroom 2023 - 2026

Op het gebied van veiligheid werken we op subregionaal niveau veel samen binnen het basisteam Dommelstroom. Dit zijn 6 gemeenten (Cranendonck, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen, Son en Breugel en Valkenswaard), het Openbaar Ministerie, de politie en de Belastingdienst. Op dit niveau wordt bekeken welke lokale en regionale veiligheidsproblemen door intensieve samenwerking met deze partners en overige samenwerkingspartners kunnen worden aangepakt. Dit kan effectiever zijn door bijvoorbeéld gezamenlijke uitvoering, dezelfde werkafspraken, schaalvoordeel, gezamenlijke kartrekkers en intergemeentelijke collegiale advisering en ondersteuning. In het Driehoeksoverleg van het basisteam Dommelstroom is op 21 november 2022 besloten om in alle zes lokale integrale veiligheidsplannen een hoofdstuk op te nemen met daarin de gezamenlijke prioriteiten van basisteam Dommelstroom.

Prioriteiten en acties basisteam Dommelstroom

In het Driehoeksoverleg van basisteam Dommelstroom zijn de volgende gezamenlijke prioriteiten en acties – in willekeurige volgorde - vastgesteld:

1. ***Zorg en veiligheid*** (waarin ook opgenomen: huiselijk geweld en kindermishandeling, personen met onbegrepen gedrag en jeugd).

Actie: Gezamenlijke afspraken maken over de toepassing van de Wet Tijdelijk Huisverbod. Denk hierbij ook aan de aansluiting bij het digitale systeem van Khonraad om het proces beter te borgen.

2. ***Digitale veiligheid***

Actie: Gezamenlijke acties uitvoeren m.b.t. weerbaarheid van de doelgroepen jeugd, senioren en MKB. Denk hierbij aan hackshield (jeugd) en informatie voor scholen, aansluiten bij voorlichtingscampagnes senioren en veiligheid en aan informatiebijeenkomsten voor het MKB via het PVO.

3. ***Maatschappelijke onrust*** (inclusief polarisatie en radicalisering);

Actie: Met aandachtsfunctionarissen radicalisering afspraken maken om acties die voortvloeien uit het regionale beleid samen op te pakken. Denk hierbij aan trainingen medewerkers in het herkennen van signalen om de awareness te vergroten. Te denken valt hierbij ook aan een combinatie met weerbaarheidstrainingen op de andere prioriteiten.

Actie: Gezamenlijk afspraken maken over de werkwijze om signalen verder lokaal en regionaal op te pakken. opstarten van bondgenootschappen. Dit zijn netwerken van mensen uit de gemeenschap met een eigen achterban en overheden die naast elkaar staan voor hetzelfde doel: inclusie en veiligheid. Deze netwerken kunnen ingezet worden om maatschappelijke onrust en radicalisering te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

4. Ondermijnende criminaliteit

Actie: in kader van actiegerichtheid:
deelnemen aan periodieke thematische actieweken ondermijning, organiseren van en deelnemen aan integrale hennepdagen, herkennen en indienen van signalen die vallen binnen de thema's synthetische drugs, cocaïne, hennep, mensenhandel en witwassen en het borgen van voldoende capaciteit.

Actie: in kader van weerbare overheid:
versterken van de informatiepositie van gemeenten, versterking van de samenwerking in Dommelstroom op toezicht, op communicatie en op juridische instrumenten, het verder versterken van de ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid in de volle breedte en het bijdragen aan regionale samenwerking.

Actie: in kader van weerbare samenleving:
vergroten van bewustwording en meldingsbereidheid onder inwoners, verkleinen van de kwetsbaarheid van het buitengebied, het ontwikkelen en toepassen van preventieve maatregelen om jonge aanwas in de criminaliteit te voorkomen en zicht te krijgen op bedrijventerreinen en andere gelegenheids-structuren en eventuele kwetsbaarheden daarbinnen te verkleinen.

5. Mensenhandel

Actie: Met aandachtsfunctionarissen mensenhandel afspraken maken om acties die voortvloeien uit het regionale en lokale beleid mensenhandel samen op te pakken. Denk hierbij aan trainingen medewerkers in het herkennen van signalen om de awareness te vergroten.
Gezamenlijk afspraken maken over de werkwijze om signalen verder lokaal en regionaal op te pakken.

Naast deze basisteamprioriteiten en acties is een overkoepelende actie vastgesteld:

Communicatie

Actie: Voor de aanpak van alle prioriteiten is preventie van groot belang.
Gezamenlijk afspraken maken over mediastrategie op het gebied van veiligheid, o.a. door middel van het maken van een communicatiekalender. In die kalender komen alle communicatiemomenten m.b.t. de prioriteiten maar ook overige onderwerpen aan de orde. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij landelijke veiligheidscampagnes zoals de Week van de Veiligheid, senioren en veiligheid, het donkere dagen-offensief. Maar denk ook aan de actieweken vanuit de Taskforce-RIEC en aan de combinatie met risico-communicatie (bijv. bij natuurbranden).

3.2. Lokale prioriteiten

In dit integraal veiligheidsplan wordt een drietal prioriteiten voor onze gemeente benoemd:

- **Zorg en veiligheid**
- **Digitale veiligheid**
- **Ondermijning**

Daarnaast komt jeugd en veiligheid als rode draad in alle prioriteiten terug.
Naast een beschrijving wordt van elke prioriteit aangegeven welke ambities we hebben en wat we daarvoor gaan doen. De prioriteiten staan in willekeurige volgorde.

Als prioriteit zijn benoemd die veiligheidsonderwerpen die, naast een landelijke en (sub)regionale aanpak, ook op lokaal niveau nadrukkelijk opgepakt moeten worden. Binnen die drie prioriteiten vallen diverse thema's die worden uitgewerkt. Tussen de verschillende prioriteiten en thema's zit overlap. Er is namelijk niet altijd een scheiding te maken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het thema mensenhandel. Dit kan onder ondermijning vallen, maar past ook goed onder de prioriteit zorg en veiligheid.
Als er onderwerpen zowel lokaal als regionaal niet zijn geprioriteerd wil dat overigens niet zeggen dat er geen aandacht voor is. Prioriteiten stellen is nodig, omdat er altijd meer vraagstukken zijn dan beschikbare capaciteit. Dit dwingt ons om scherpe keuzes te maken. Daarnaast maken veel onderwerpen inmiddels deel uit van het reguliere werkpakket maar behoeven op dit moment geen bijzondere doorontwikkeling of intensivering.

3.3. Rode draad: jeugd en veiligheid

Met de meeste jongeren gaat het goed. Om dat zo te houden stellen we de jeugd centraal. Bij alle prioriteiten komt jeugd als specifieke doelgroep en bij aanpakken terug.

(Online) veiligheid van jongeren en het tegengaan van de normalisering van alcohol- , drugs en wapengebruik onder jongeren zijn belangrijke speerpunten. In en rondom school en in de vrije tijd leggen wij de nadruk op talenten en mogelijkheden van jongeren. Met True Friend proberen wij jongeren op vroege leeftijd aan elkaar en aan Geldrop-Mierlo te binden. Wij behoeden jongeren (en ouders) middels informatie en voorlichting voor risico's en gevaren op gebied van veiligheid. Voor individuen of groepen die dreigen weg te drijven van onze samenleving en risico's en problemen kennen hebben we speciale aandacht.

Hoewel jongeren overlast en ook criminaliteit kunnen veroorzaken, zijn zij naast dader, vaak ook slachtoffer. Deze jongeren zijn vaak kwetsbaar door problemen thuis, op school of mogelijk door gedrags- of verslavingsproblemen. De maatschappelijke positie van jongeren staat steeds meer onder druk. Vooral tijdens de coronapandemie bleek hoe kwetsbaar de positie van sommige jongeren is. Jeugd is een thema dat als rode draad door alle prioriteiten loopt. Jongeren brengen veel tijd door op social media en zijn daardoor vaak slachtoffer van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit (en ook vaak dader). Er is sprake van een toename van de criminaliteit bij jongeren en een normalisering van wapengebruik. Drugsgebruik onder jongeren (en de normalisering daarvan) is een voortdurende bron van bezorgdheid. Sommige jongeren zijn extra kwetsbaar door huiselijk geweld, schulden of andere problemen achter de voordeur. Deze jongeren krijgen doorgaans een lager schooladvies, er is meer schooluitval en zijn vatbaarder voor bijvoorbeeld psychische problemen, criminaliteit, mensenhandel of radicalisering.

Om deze risico's en problemen het hoofd te bieden is een integrale aanpak nodig met de focus op mogelijkheden en talenten van jongeren. Een belangrijk bijeffect is dat hiermee overlast en criminaliteit worden beperkt of verminderd (preventie). Daar waar het dreigt mis te gaan of mis gaat, is ook aandacht voor zorg en repressie. Bij de aanpak jeugd-overlast en jeugdcriminaliteit willen we door middel van vroegsignalering onze (kwetsbare) jeugdigen in kaart brengen en monitoren. Hiervoor dienen we ons zicht op jeugd(groepen) verder te verbeteren. Door meer zicht te hebben aan de voorkant, willen we het verder afglijden van risicojongeren vroegtijdig voorkomen, er voor zorgen dat ze op het rechte pad blijven om zo veiligheidsproblemen in de toekomst te voorkomen. Voldoende ontmoetingsplekken voor jongeren in de openbare ruimte, een goede spreiding hiervan en een gevarieerde inrichting van plekken is hiervoor van belang, zo blijkt uit onderzoek.

3.4. Prioriteit: zorg en veiligheid

We willen dat iedereen in Geldrop-Mierlo veilig is en zich ook veilig voelt. We zijn verantwoordelijk voor alle inwoners. We gaan uit van de eigen kracht van inwoners, maar er is ook een groep inwoners die het niet alleen redt omdat de samenleving steeds complexer wordt. Dat brengt risico's met zich mee zowel op het gebied van zorg als veiligheid.

Er wordt vaak een onderscheid gemaakt tussen objectieve en subjectieve veiligheid. Objectieve veiligheid gaat over het feitelijke niveau van criminaliteit en overlast, uitgedrukt in cijfers. Subjectieve veiligheid of veiligheidsbeleving gaat over hoe mensen de veiligheid ervaren. Het gebeurt regelmatig dat de veiligheidsbeleving in een buurt of van een doelgroep wezenlijk verschilt van wat in dezelfde buurt aan feitelijke (on)veiligheid wordt geregistreerd. Ook kan het voorkomen dat men in de ene buurt een hele andere veiligheidsbeleving heeft dan in een andere buurt met dezelfde objectieve veilig-heidscijfers. Dit vraagt om een wijkgerichte aanpak.

Veiligheid en de veiligheidsbeleving hangen sterk samen met de mate van sociale cohesie en leefbaarheid in een wijk of buurt en zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wanneer er een hoge mate is van sociale samenhang: mensen elkaar kennen, op elkaar letten en voor elkaar zorgen, voelen de bewoners zich ook veiliger. Ook de leefbaarheid is belangrijk: wanneer een buurt veilig is ingericht, het er opgeruimd en netjes uitziet, doet dat ook wat met het veiligheidsgevoel.

Als gemeente investeren we zowel in het verbeteren van de leefbaarheid als de sociale cohesie. Zo zorgen we er voor dat de wijken veilig worden ingericht, de openbare ruimte goed wordt onderhouden en er voldoende voorzieningen zijn. Ook stimuleren we dat inwoners samen met ons meedenken over de leefbaarheid en veiligheid in de eigen wijk en maken we inwoners bewust van veiligheidsrisico's en om daar naar te handelen. Denk bijvoorbeeld aan de inzet van de gebiedsregisseurs en de Wijk-GGD'er, het treffen van maatregelen om woningbraak of brand tegen te gaan of aan het aanpassen van gedrag om meer weerbaar te zijn tegen ondermijning of cybercriminaliteit.

Het veiligheidsgevoel kan onder druk komen staan wanneer er in de woonomgeving sprake is van personen die zorgen voor overlast en criminaliteit. Zo kan een persoon met onbegrepen gedrag (woon)overlast veroorzaken, een jongere afglijden richting criminaliteit of een gezin met multiproblematiek door de bomen het bos niet meer zien. De afstand tussen een persoon en de samenleving wordt dan steeds groter en inwoners komen hierdoor steeds vaker in de problemen. Door de decentralisaties van taken naar de gemeente en de extramuralisering van de zorg, is onze rol daarbij groter geworden. In de laatste jaren is er sprake van meer en complexere problematiek.

Om de zorg voor kwetsbare inwoners en hun omgeving te verbeteren en bijbehorende veiligheidsproblematiek aan te pakken, is intensieve samenwerking tussen zorg- en veiligheidsprofessionals nodig. Dit is niet altijd even makkelijk omdat er sprake kan zijn van tegengestelde belangen. Bij een ernstig vervuilde woning kan een hulpverlener de voorkeur hebben om een intensief zorgtraject te starten, terwijl het vanuit veiligheid wenselijk is om de woning zo snel mogelijk leeg te krijgen in verband met brandgevaar. Het is daarom heel belangrijk om goed met elkaar af te stemmen. Straf en zorg zijn niet automatisch aan elkaar verbonden. Ook zijn er uitdagingen op het gebied van informatiedeling vanwege de privacywet. Onderlinge afstemming en het komen tot een aanpak is lastiger, maar niet onmogelijk, geworden.

Voorbeelden van thema's op het snijvlak van zorg en veiligheid:
- Personen met onbegrepen gedrag
- Aanpak (woon)overlast, incl. woningvervuiling
- Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Mensenhandel (o.a. seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting en gedwongen orgaandonatie)
- Maatschappelijke onrust (polarisatie en radicalisering)

Ambities:

1. Het intensiveren van de samenwerking tussen zorg- en veiligheidsprofessionals. Dit houdt in, het verbeteren van:
- Vroegsignalering en preventie;
- (Vroegtijdige) informatiedeling tussen partners;
- De effectiviteit van de zorg ondersteuning die wordt geboden aan kwetsbare personen en huishoudens;
- Het aanreiken van handvatten voor professionals om goed te kunnen samenwerken en tijdig op- en af te schalen.

2. Het verder tegengaan van veiligheidsproblematiek die wordt veroorzaakt door kwetsbare personen c.q. personen met verward gedrag, door het realiseren van een sluitende aanpak op het gebied van zorg en veiligheid.

Wat gaan we hiervoor doen?

Verbinding zorg en veiligheid

We willen de domeinen zorg en veiligheid versterken door nog intensiever met elkaar samen te werken aan concrete zorg- en veiligheidsvraagstukken. Dit doen we zowel intern als met onze veiligheids- en zorgpartners. Er zijn al heel veel stappen gezet, maar we willen in de komende jaren deze synergie van zorg en veiligheid nog verder uitbouwen. Denk hierbij aan Wijk-GGD'er, project aanpak woonoverlast en implementatie AVE-model.

Persoonsgerichte aanpak

We blijven inzetten op de persoonsgerichte aanpak bij casuïstiek van personen met complexe problemen en personen die ernstige veiligheidsproblemen en/of ernstige overlast veroorzaken. Dat kan binnen de gemeente in een lokaal Multi Disciplinair Overleg (MDO) of er kan worden opgeschaald naar het PlusTeam of het Zorg- en Veiligheidshuis. Bij het Zorg- en Veiligheidshuis wordt volgens de werkwijze Casus op Maat (COM) met partners een plan van aanpak opgesteld om de problemen door middel van een mix van preventie, repressie en zorg aan te pakken. Een andere werkwijze is de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) die meer gericht is op specifieke doelgroepen die zich schuldig maken aan criminele activiteiten of overlastgevend gedrag en vaak te maken hebben met meervoudige en complexe problemen. Zoals bijvoorbeeld (jeugdige) personen die zich vaker schuldig maken aan High Impact Crimes, personen die (dreigen te) radicaliseren, personen met onbegrepen gedrag of slachtoffers van mensenhandel. Samen met partners die daar een rol bij kunnen spelen wordt eerst ingezet op hulp en zorg, in uiterst geval kunnen repressieve maatregelen volgen.

Personen met onbegrepen gedrag

Net als in andere gemeenten is de afgelopen jaren ook in Geldrop-Mierlo sprake van een toename van het aantal meldingen van personen met onbegrepen gedrag.
De gemeente streeft ernaar om in een zo vroeg mogelijk stadium zicht te krijgen op ondersteunings- en zorgbehoeften van deze kwetsbare inwoners en die van "de niet zichtbare zorgvrager". Hoe eerder er zicht is op de noodzakelijke ondersteuning en zorg, hoe groter de kans dat langdurige intensieve zorgtrajecten en escalatie van overlast in de buurt voorkomen wordt.

De omgeving van mensen met onbegrepen gedrag kan overlast ervaren van dit gedrag. Dit verhoogt de druk op de persoon met onbegrepen gedrag, waardoor de kans op escalatie toeneemt. De ondersteuningsstructuur is vooral ingericht op het bieden van adequate zorg vanuit het perspectief van de cliënt. De Wijk-GGD'er benadert de situatie ook vanuit het perspectief van de omgeving. Er wordt winst behaald in het vroegtijdig signaleren van overlastsituaties en tijdig betrekken van de juiste zorgpartners om verdere escalatie van het onbegrepen gedrag te voorkomen.

Aanpak (woon)overlast

Het tegengaan van overlast is de afgelopen jaren een steeds belangrijkere taak geworden voor de gemeente. Enerzijds heeft dit te maken met het feit dat de politie zich noodgedwongen minder is gaan bezighouden met de aanpak van lichte vormen van overlast en zich verhoudingsgewijs meer is gaan richten op zwaardere vormen van criminaliteit. Anderzijds stijgen de overlastcijfers in onze gemeente net als in de rest van Nederland. Door deze ontwikkelingen hebben niet alleen de toezichthouders en andere betrokken teams van de gemeente een steeds grotere rol gekregen op het gebied van leefbaarheid, maar ook andere ketenpartners zoals de woningcorporaties, het welzijnswerk (buurtbemiddeling) en het maatschappelijk werk.

De aanpak van (woon)overlast vraagt om een sterke regierol van de gemeente. Het gaat dan zowel om interne werkprocessen waar vaak meerdere gemeentelijke afdelingen (en teams) bij betrokken zijn, denk aan het bieden van hulp en ondersteuning tot aan het opleggen van bestuursrechtelijke maatregelen (zoals het tijdelijk sluiten van een woning) als uiterst middel. Maar het gaat ook om externe werkprocessen met andere partners waarbij in samenspraak gekeken moet worden wie welke mogelijkheden heeft en in welke volgorde die mogelijkheden benut moeten en kunnen worden. Dit vraagt om procesregie.

Voor de aanpak van woonoverlast bestaat de behoefte om deze in- en externe samenwerking te verbeteren, meer gestructureerd en met afspraken vorm te geven, dit is ook aangegeven in de prestatieafspraken. Er wordt gewerkt aan het vormgeven aan afspraken met woningcorporaties, politie en gemeente. Het is mogelijk om in de toekomst deze werkwijze ook voor andere vormen van overlast toe te gaan passen.

Voor de aanpak van jeugdoverlast(groepen) zijn en worden afspraken gemaakt met ketenpartners, zoals jongerenwerk en politie. Daarbij wordt zowel gekeken naar de omgeving, de groep en het individu.

Samenwerken met inwoners

Wij proberen inwoners te betrekken bij het veiliger maken van de eigen buurt, zij weten wat er in de buurt speelt. Inwoners van Geldrop-Mierlo zijn trots op de plek waar zij wonen. Mensen kennen elkaar en ontmoeten elkaar in verschillende netwerken zoals bij de vereniging, de school, online, het buurtfeest, enzovoorts. Door onder andere deze netwerken voelen mensen zich thuis en veilig in de eigen leefomgeving. Ook verbetert de leefbaarheid en vergroot het de veerkracht van mensen. 'Wijken' zijn in deze context niet een vast omlijnd geografisch gebied tussen bijvoorbeeld een spoorlijn, een snelweg en een agrarisch gebied, maar meer een organisatorisch verband van mensen die om elkaar geven en voelen dat zij bij elkaar horen. Daar waar mensen om elkaar geven, wordt vertrouwen ontwikkeld en vertrouwen is de basis voor een gevoel van veiligheid, samenwerken, delen, elkaar helpen en ondersteunen. We kijken samen hoe we veiligheidsproblemen die specifiek in een buurt spelen, aan kunnen pakken. Denk hierbij aan het stimuleren van digitale buurtpreventiegroepen (zoals BuurtWhatsAppgroepen), de beschikbaarheid van aanspreekpunten in de wijk (zoals de gebiedsregisseurs), het gebruik van het Politiekeurmerk Veilig Wonen, project Brandveilig Leven, aanpak fietsdiefstal en bewustwordingscampagnes in kader van weerbaarheid ondermijning. Sociale cohesie stimuleren we ook door bijvoorbeeld subsidie te verlenen voor buurt- en straatactiviteiten. Zo dragen wij als gemeente bij aan kennismaking in de buurt en daardoor dus aan een betere leefbaarheid en beter veiligheidsgevoel.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

We blijven aandacht houden voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Er wordt gewerkt volgens het kwaliteitskader Werken aan Veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten met als basis de visie op gefaseerde ketenzorg bij structurele onveiligheid in huiselijke kring.

AVE-model

We implementeren de Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE)-methodiek als werkwijze. Dit model maakt helder wie de regie heeft bij (dreigende) escalatie van sociale problemen en wie verantwoordelijk is voor de uitvoering en de regie. De casusregisseur heeft de regie over de dagelijkse ondersteuning van een persoon of gezin. De procesregisseur faciliteert de samenwerking tussen professionals of meerdere organisaties. We willen bereiken dat de organisatie logisch

is ingericht, de verantwoordelijkheden zijn belegd en dat betrokkenen elkaar goed weten te vinden. Het AVE model kent 4 fases. Hoe zwaarder de casus, hoe hoger het AVE niveau. Bij AVE 3 en 4 gaat het vaak om meervoudige problematieken met een groot veiligheidsrisico. Wanneer de reguliere inzet binnen de eigen keten niet volstaat, kan er worden opgeschakeld naar het zorg- en veiligheidshuis waar een COM-casus (casus op maat) of PGA-casus (persoonsgerichte aanpak) kan worden gestart.

Mensenhandel

Mensenhandel is een vorm van ondermijning. In 2022 is er regionaal beleid en een uitvoeringsnotitie voor onze gemeente vastgesteld. In deze uitvoeringsnotitie staat beschreven welke kaders de basis vormen voor de lokale aanpak van mensenhandel. Uit de praktijk blijkt dat mensenhandel lastig te herkennen is. We vinden het belangrijk dat onze professionals worden getraind op het herkennen van signalen en dat zij weten waar zij melding moeten maken. Tot slot zorgen we dat de aandachtsfunctionaris mensenhandel bekend is in de gemeentelijke organisatie.

Maatschappelijke onrust (polarisatie en radicalisering)

De laatste jaren verdiepen de tegenstellingen tussen verschillende bevolkingsgroepen zich waardoor de sociale stabiliteit (en veiligheid) wordt bedreigd. Ook is er sprake van afname van het vertrouwen in de overheid en in instanties. Wij proberen die maatschappelijke en sociale onrust zo veel mogelijk te beperken en iedereen zo veel mogelijk bij elkaar en onze gemeente betrokken te houden. Ook op dit thema trainen we onze professionals op het herkennen van signalen, zetten netwerken op en pakken signalen samen met onze partners op.

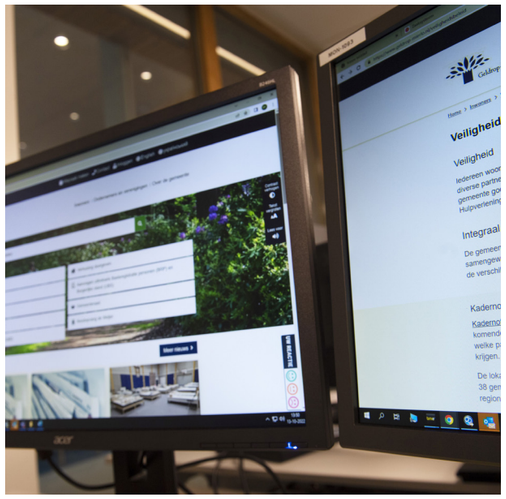
(sub)Regionale samenwerking

We versterken de aanpak van thema's op het snijvlak van zorg en veiligheid door aan te sluiten bij regionale ontwikkelingen en initiatieven van samenwerkingspartners. We nemen deel aan casusoverleggen in het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuid-Oost en leveren een actieve bijdrage aan werkgroepen die zijn ingesteld om verder vorm en uitvoering te geven aan de regionale- en basisteamprioriteiten zoals mensenhandel en maatschappelijke onrust.

3.5. Prioriteit: digitale veiligheid

De samenleving digitaliseert in snel tempo. Steeds vaker regelen inwoners, ondernemers en publieke instellingen hun zaken en diensten online. De online wereld biedt veel mogelijkheden en kansen, maar er zijn ook veiligheidsrisico's zoals de opkomst van digitale criminaliteit.

Digitale criminaliteit bestaat uit cybercrime (criminaliteit met ICT als middel en doelwit, bijv. het hacken van een computer) en gedigitaliseerde criminaliteit (ICT wordt gebruikt om 'traditionele' vormen van criminaliteit te plegen, zoals bedreiging, diefstal of fraude via WhatsApp of Marktplaats). Er is een duidelijke verschuiving waarneembaar van "traditionele criminaliteit" naar "digitale criminaliteit". De gevolgen van digitale criminaliteit op slachtoffers kunnen groot zijn. Niet alleen in de zin van materiële schade en/of vermogensverlies, maar het schaadt ook het vertrouwen van slachtoffers in bekenden, bedrijven en (overheids-)instellingen waarvan bijvoorbeeld de naam misbruikt wordt bij oplichting. Veel inwoners en bedrijven kunnen onvoldoende meekomen met de snelle technologische en digitale ontwikkelingen en zijn daarom in toenemende mate vatbaar voor criminaliteit. De aangiftebereidheid van slachtoffers is laag.

Voorbeelden van thema's binnen digitale veiligheid:

- Digitaal pesten
- Bankfraude
- WhatsAppfraude
- Hacken
- Ransomware
- Kinderporno
- Sexting
- Helpdeskfraude
- Virus
- Phishing
- Identiteitsfraude
- Internetoplichting

Ambities:

1. Het verminderen van slachtofferschap van digitale criminaliteit
2. Zorgen voor interne (bestuurders, ambtenaren) en externe (inwoners en ondernemers) weerbaarheid
3. Meer inzicht krijgen in de aard en omvang, onder andere door meldingsbereidheid te stimuleren
4. Het verder verbeteren van de informatieveiligheid: eigen huis op orde"
5. Het zicht hebben en voorbereid zijn op online aangejaagde ordeverstoringen en de bestuurlijke mogelijkheden daarbij

Wat gaan we hiervoor doen?

Bewustwording en weerbaarheid

We maken inzichtelijk welke vormen van digitale criminaliteit voorkomen in onze gemeente en welke inwoners het meest kwetsbaar zijn. We zetten in op bewustwordingscampagnes voor diverse doelgroepen, zoals: jeugd, senioren en ondernemers. We willen bereiken dat slachtoffers snel handelen op het moment dat er sprake is van digitale criminaliteit.
Ook binnen de gemeentelijke organisatie zorgen we dat bestuurders en ambtenaren weerbaar worden gemaakt door middel van trainingen en bewustwordingscampagnes. Ook zorgen we dat zij weten waar een melding moet worden gemaakt in het geval van bijvoorbeeld een datalek. We werken hierbij samen met de privacy officer en de CISO (Chief Information Security Officer).

'Eigen huis op orde'

We zijn kwetsbaar als het gaat om de (digitale) dienstverlening – met name het veilig/beveiligd uitvoeren van deze dienstverlening – en het beheer van persoonsgegevens. We werken met gevoelige gegevens en daarom is het van belang dat alles goed is beveiligd. Bij een cyberaanval komt de dienstverlening in gevaar en staat de reputatie van de organisatie op het spel. Het is van belang om te investeren in goede informatiebeveiliging. Dit ligt vooral bij de CISO binnen onze organisatie.

Cyberincidenten en cybercrisis

Cyberincidenten en cybercrisis die ontstaan bij bedrijven, instellingen en belangrijke voorzieningen binnen de gemeentegrenzen, kunnen een impact hebben op de samenleving. Vaak kan het bedrijf of instelling het incident zelf oplossen, maar soms kan het ook zijn weerslag hebben op de lokale samenleving waardoor de gemeente betrokken raakt. Met name als het om semipublieke voorzieningen (wegen, bruggen, sluizen, scholen, ziekenhuizen, culturele instellingen, verzorgingshuizen, etc.) gaat, zullen de inwoners naar de gemeente en specifiek naar de burgemeester kijken.

We moeten zorgen dat we voorbereid zijn op mogelijke cyberaanvallen, regelmatig trainen, het oefenen van scenario's en de samenwerking binnen de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost helpt ons hierbij.

Online aangejaagde ordeverstoringen

We worden steeds vaker geconfronteerd met ordeverstoringen die online beginnen of online versterkt worden. Het gaat bijvoorbeeld om onrust rondom politieke besluiten, oproepen tot demonstraties, illegale evenementen en het versterken van tegenstellingen tussen inwoners. Digitale criminaliteit vraagt om een andere aanpak, het is van belang om zicht te hebben op de onrechtmatige activiteiten die zich online afspelen om daarmee fysieke ordeverstoringen te voorkomen. Ook moeten we hierop voorbereid zijn zoals te weten welke bestuurlijke instrumenten ingezet kunnen worden bij deze nieuwe vorm van criminaliteit die niet afspeelt in de fysieke wereld maar in de online wereld.

(sub)Regionale samenwerking

We versterken de aanpak van thema's die vallen onder digitale veiligheid door aan te sluiten bij regionale ontwikkelingen en initiatieven van samenwerkingspartners. We leveren een actieve bijdrage aan werkgroepen die zijn ingesteld om verder vorm en uitvoering te geven aan deze prioriteit.

3.6. Prioriteit: ondermijning

Het begrip ondermijning is inmiddels niet meer weg te denken uit de samenleving waar het zichtbaar en onzichtbaar aanwezig is. Het is een ernstig maatschappelijk probleem dat zorgt voor onveiligheid en overlast en vaak gepaard gat met onderdrukking en geweld.

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit gaat over het ontstaan van verwevenheid tussen de boven- en onderwereld. Criminelen maken gebruik van legale structuren voor de uitvoering van criminele activiteiten. De bovenwereld faciliteert hiermee onbedoeld de criminaliteit. Het gaat hierbij vooral om ondermijning, zoals hennepteelt, mensenhandel, witwassen en vastgoedfraude.
De aanpak hiervan, die een lange adem vraagt, is taak van politie, het Openbaar Ministerie, Belastingdienst én de gemeente. De gemeente heeft verschillende rollen in de aanpak van ondermijning. De gemeente heeft o.a. de rol inzicht te hebben en houden in wat er in de gemeente speelt met betrekking tot ondermijning, in zowel de activiteiten als ook de factoren die onze gemeente aantrekkelijk maken voor criminelen. Maar ook met betrekking tot het vergroten van de bewustwording met betrekking tot ondermijning en het zoveel mogelijk voorkomen, verstoren, bestrijden en optreden waar mogelijk.

Voorbeelden van thema's binnen digitale veiligheid:

- Hennep
- Synthetische drugs
- Cocaïne
- Mensenhandel
- Witwassen
- Vastgoedfraude
- Bedrijventerreinen
- Informatiepositie ondermijning

Ambities:

1. Het verminderen van slachtofferschap van digitale criminaliteit
2. Zorgen voor interne (bestuurders, ambtenaren) en externe (inwoners en ondernemers) weerbaarheid
3. Meer inzicht krijgen in de aard en omvang, onder andere door meldingsbereidheid te stimuleren
4. Het verder verbeteren van de informatieveiligheid: eigen huis op orde"
5. Het zicht hebben en voorbereid zijn op online aangejaagde ordeverstoringen en de bestuurlijke mogelijkheden daarbij

Wat gaan we hiervoor doen?

Samenwerking binnen basisteam Dommelstroom

Voor de gezamenlijke aanpak van ondermijning met de Dommelstroomgemeenten is een basisteamprogrammaleider ondermijning aangesteld. Op het niveau van het basisteam Dommelstroom is er door de Lokale Stuurtafel ondermijning op 21 november 2022 een programma ondermijning 2023 - 2024, vastgesteld. Voor onze gemeente wordt nog een apart uitvoeringsplan ondermijning opgesteld waarin nader geconcretiseerd wordt welke taken we wanneer gaan oppakken en hoe we er invulling aan gaan geven.

Het vergroten van de actiegerichtheid

We willen binnen Dommelstroom nog meer een vuist maken en optreden als één overheid tegen ondermijnende criminaliteit. 'Naar buiten, doen en zichtbaar zijn' is hierbij het motto. We laten zien dat we als overheid optreden tegen ondermijning door o.a. zichtbare acties in de wijken en op bedrijventerreinen. Onder andere door deelname aan actieweken ondermijning, het oppakken van lokale casuïstiek en het vergroten van onze informatiepositie.

Weerbare overheid

In het kader van weerbare overheid is de grootste ambitie dat we als organisatie gaan voldoen aan de Brabantse norm weerbare overheid. Deze bestaat uit de volgende vijf onderwerpen:

Bewustwording en organisatie
Het vergroten van de ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid ten aanzien van ondermijning door structureel en cyclisch hier aandacht voor te vragen.

- *Informatiepositie en informatiebeveiliging*
  Zorgen voor een goede informatiepositie en het maken van dashboards ten aanzien van relevante thema's op basis waarvan inhoudelijke keuzes kunnen worden gemaakt en het actualiseren van de beschikbare instrumenten hiervoor.
- *Beleid en handhaving*
  Het continu blijven actualiseren van relevante wet- en regelgeving en geboden beleidsruimte waardoor ondermijning zo effectief mogelijk aanpakt wordt.
- *Integriteit en veilige werkomgeving*
  Structureel en cyclisch aandacht hebben voor integriteit zowel ambtelijk als bestuurlijk inclusief een zwaardere screening voor personen die toegang hebben tot belangrijke informatie in het kader van ondermijning en de invoering van een vier-ogen principe hierbij.
- *Communicatie*

Het opstellen van een jaarlijks communicatieplan die gericht is op bewustwording ter versterking van de weerbaarheid.

Weerbare Samenleving

In het kader van het vergroten van de weerbaarheid van de samenleving zijn er in ons basisteam vijf onderwerpen genoemd die extra aandacht ontvangen de komende periode en waar extra op ingezet wordt.

A. Het vergroten van bewustwording/meldingsbereidheid met betrekking tot ondermijnende criminaliteit bij inwoners en ondernemers
B. Het voorkomen jonge aanwas in ondermijnende criminaliteit
C. Het vergroten van de weerbaarheid van onze bedrijventerreinen onder andere door het vergroten en verbeteren van onze informatiepositie
D. De weerbaarheid van buitengebied vergroten[2]
E. Inzetten op het verder weerbaar maken van logistieke ketens zoals haven, logistiek en transportbedrijven

[2] *Dit is een basisteam prioriteit. Voor Geldrop-Mierlo is dit minder van toepassing omdat we minder buitengebied hebben en onze informatiepositie goed is. Onze focus komt hierbij te liggen op voorkomen van jonge aanwas en bedrijventerreinen.*

Een uitgave van: Gemeente Geldrop-Mierlo
De Meent 2, Geldrop-Mierlo
Telefoonnummer: (040) 289 38 93